Bevezetés
Ady Endre 20. századi magyar költő.

Életrajz
- Érdmindszenten született
- Nemes paraszti család
- Tanult: Nagy Károly Piarista Gimnázium, Zilahi Református Kollégium, Jogot hallgat – nem fejezi be
- Újságokba ír: debreceni lapok, Nagyváradi napló, Nyugat
- Párizsban megismerkedik a szimbolizmussal, szecesszióval és impresszionizmussal
- Diosyné Brüll Adél (léda) 1903-13. Háromszor jártak együtt Párizsban. Vad szenvedélyes szerelem.
- 1915-ben feleségül veszi Boncza Bertát (csinszka).

Verses kötetei
a. 1899 Versek
b. 1903 Versek
c. 1906 Új versek (ezzel tesz szert országos hírnévre)
d. 1907 Vér és arany
e. 1908 Az illés szekerén

Új versek
- Kötetkompozíció: programverssel indít: Góg és Magóg fia vagyok én
- 4 ciklus
    I. Léda asszony zsoltárai
        - Héja nász az avaron
    II. Magyar ugaron
    III. Daloló Párizs
    IV. Szűz ormok vándora
        - Harc a Nagyúrral
    V. Új vizeken járok – lezárórvers

Diósy Ödönné Brüll Adél (LÉDA) – 8 évvel idősebb Adynál
- 3 alkalommal járnak Párizsban
- modern eszmék megismerése
- vad és szenvedélyes szerelem
- se veled se nélküled kapcsolat
- házasságtörő kapcsolat (a közvélemény által nem elfogadott, nem törvényes)

Léda-versek:
- szenvedély, viharos érzelmek, erotika, testiség
- szimbolizmus, szecesszió, naturalizmus

Héja-nász az avaron (1905)
- stílusa: szimbolista
- héja-pár: Ady+ Léda
- nász: testiség
- Ősz: elmúlás közeledte

- Nyár: az élet, fiatalság
- megjelennek benne naturalista jegyek is:
- erotika, testiség: nász, csókos ütközetek, egymás husába beletépünk

A **Lédával a bálban** (a közvélemény, a társadalom elutasítja a kapcsolatot)

- ellentétre épül a vers
- rózsakoszorús párok fekete pár (Ady-Léda)
- víg terem bús csönd
- zene
- a kapcsolatot a társadalom nem fogadja el

Elbocsátó szép üzenet:
ebben a versben szakít Ady Lédával

Boncza Berta (csinszka)

- Csinszka-versek: hitvesi költészet
- 1911-től leveleznek Ady és Boncza Berta
- egy svájci lánynevelő intézetből ír
- rajongó levelek
- 1915-ben összeházasodnak
- kiegyensúlyozott, harmonikus kapcsolat
- féltő, óvó szerelem
- törvényes kapcsolat

Őrizem a szemed

- elégikus chanson
- népdalszerű, keresztező kompozíció
- szimbolista stílusban íródik
- szem: a lélek tükre (őrizem a lelked, a belső értékeid)
- kéz: vigyáz rá, összetartozás, kötelék
- világok pusztulása: 1. vh
- ősi vad: Ady
- Szerelmi vallomás: nem tudom miért, meddig… = ameddig élek, addig vigyázok rád

Nézz, Drágám kincseimre

Nézz, Drágám, kincseimre,
Lázáros, szomorú nincseimre,
Nézz egy hű, igaz élet sorsára
S őszülő tincseimre. — kincs=élettapasztalat

Nem mentem erre-arra,
Búsan büszke voltam a magyarra — kincs=vers, magyarságtudat
S ezért is, hajh, sokszor kerültem
Sok hajhra, jajra, bajra.

Jó voltam szerelemben:
Egy Isten sem gondolhatná szebben, — kincs=szerelem
Ahogy én gyermekül elgondoltam
S nézz lázban, vérben, sebben.

Ha te nem jöttél vóna,
Ma már tán panaszló szám se szólna
S gúnyolói hivő életeknek
Raknak a koporsóba.

Nézz, Drágám, rám szeretve, — kincs=Csinszka
Téged találtalak menekedve
S ha van még kedv ez aljas világban:
Te vagy a szívem kedve.

Nézz, Drágám, kincseimre,
Lázáros, szomorú nincseimre
S legyenek neked sötétek, ifjak:
Őszülő tincseimre.

Befejezés:
Ady a szerelmi költészetén kívül a magyarság, a hit, pénz, a háború témájáról is írt verseket. Ady a Nyugat 1. első nemzedékével párhuzamosan alkot, bár hamarabb indul a pályája, így kortársai: Babits, Kosztolányi, Juhász GY.